

Sygn. akt III CSK 76/18

POSTANOWIENIE

Dnia 22 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z wniosku „P.” S.A. z siedzibą w W.
przy uczestnictwie A.F.
o zasiedzenie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 22 czerwca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w N.
z dnia 18 października 2017 r., sygn. akt III Ca [...]17,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2017 r. Sąd Rejonowy w G. w sprawie z wniosku „P”. S.A. z siedzibą w W. z udziałem A.F. o stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej oddalił wniosek.

Postanowieniem z dnia 18 października 2017 r. Sąd Okręgowy w N. oddalił apelację wnioskodawcy.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Zdaniem wnioskodawcy, w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jakim jest pytanie o charakter i trwałość stosunku prawnego ukształtowanego na podstawie art. 79 w zw. z art. 75 ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz. U. Nr 22, poz. 99), będącego alternatywą dla decyzji administracyjnej stwarzającej trwały i ciągły tytuł do korzystania z nieruchomości. Ponadto istotne dla sprawy jest także zagadnienie „dotyczące tego na ile Wnioskodawca składając wniosek o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej o treści służebności przesylu jest wyrazicielem swojego zamiaru (animus), a przede wszystkim swoich poprzedników prawnych będących właścicielami linii przesylowej i ewentualnymi posiadaczami tej służebności w okolicznościach zachowania ciągłości sukcesji i ciągłości kadrowej”.

W ocenie wnioskodawcy w sprawie istnieje również potrzeba wykładni przepisów wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów w zakresie spełnienia przesłanek określonych przepisami art. 292 k.c. i art. 352 k.c., w szczególności spełnienia przesłanki nabycia (posiadania) służebności gruntowej o treści służebności przesylu wiodącej do nabycia przez zasiedzenie tej służebności w okolicznościach uzyskania zgody właściciela nieruchomości przewidzianej przepisem art. 79 w zw. z art. 75 ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinien odpowiednio sformułować zagadnienie prawne, wskazać przepisy prawa, na których tle zagadnienie się wyłoniło oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą możliwość rozbieżnych ocen prawnych oraz świadczącą o istotności tego zagadnienia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11; z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, nie publ.; z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, nie publ.). Zagadnienie jest istotne, jeżeli jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla ukierunkowania praktyki sądowej i rozstrzygnięcia sprawy, w której zagadnienie powstało (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, nie publ. oraz z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, nie publ.), wywołuje poważne wątpliwości, a zarazem nie było dotychczas rozstrzygnięte w judykaturze albo dotychczasowe orzecznictwo wymaga zmiany (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.).

Natomiast powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (porównaj między innymi postanowienia z dnia 15 października 2002 r. II CZ 102/02, z dnia 28 marca 2007 r. II CSK 84/07, z dnia 11 stycznia 2008 r. I UK 283/07 i z dnia 8 lipca 2008 r. I CSK 111/08, nie publ.).

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania prowadzi do oceny, że skarżąca nie wykazała powyższych okoliczności.

Z poczynionych w sprawie i niekwestionowanych przez skarżącego ustaleń faktycznych wynika, że poprzedni właściciele nieruchomości nie sprzeciwiali się posadowieniu na gruncie linii przesyłowej, otrzymali odszkodowanie za trwałe wykorzystanie gruntu pod dwa słupy energetyczne oraz zniszczone uprawy, i do chwili orzekania przez Sąd Okręgowy nikt nie żądał usunięcia urządzeń. Osoby wykonujące przeglądy nigdy nie spotkały się ze sprzeciwem lub jakimkolwiek utrudnieniem dostępu do urządzeń przesyłowych ze strony kolejnych właścicieli. Dlatego też Sąd Okręgowy ocenił, że między poprzednikami wnioskodawcy i uczestniczki doszło do zawarcia umowy obligacyjnej w zgodzie z art. 79 w zw. z art. 75 ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz. U. Nr 22, poz. 99 ze zm.).

W tym świetle przedstawione przez skarżącego zagadnienia prawne i wątpliwości interpretacyjne nie uzasadniają przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. W orzecznictwie Sądu Najwyższego bowiem zostało już wyjaśnione, że tak długo, jak poprzednicy prawni wnioskodawcy i sam wnioskodawca korzystali z przedmiotowej nieruchomości w oparciu o istniejący tytuł prawny – niezależnie od tego czy czysto obligacyjny czy wywołujący konsekwencje dalej idące (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2014 r., III CZP 87/13, OSNC 2014, nr 7 - 8, poz. 68, uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2016 r., III CZP 86/16, OSNC 2017, nr 9, poz. 98 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2014 r., III CSK 348/13, nie publ. i z dnia 5 października 2016 r., III CSK 328/15, nie publ.) - tak długo nie wykonywali przeciwko właścicielowi posiadania mogącego prowadzić do zasiedzenia służebności (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2014 r., III CSK 348/13, nie publ. oraz z dnia 28 stycznia 2015 r., II CSK 75/14, nie publ.; por. też uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2016 r., III CZP 86/16 i z dnia 8 kwietnia 2014 r., III CZP 87/13). Inaczej mogło być tylko wtedy, gdy umowa ta była nieważna (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2016 r., III CZP 86/16), czego jednakże skarżący nie twierdzi i nie zarzuca. Nawet gdyby przyjąć, że ów stosunek - jako czysto obligacyjny - wygaś z chwilą podarowania nieruchomości uczestniczce A.F. (23 października 1995 r.) i od tej chwili poprzednik wnioskodawcy korzystał z jej gruntu bez tytułu prawnego w dobrej wierze w zakresie odpowiadającym

posiadaniu służebności, żądanie stwierdzenia zasiedzenia nie mogłoby zostać uwzględnione, ponieważ jego bieg uległ przerwaniu wskutek wniosku uczestniczki o ustanowienie na rzecz wnioskodawcy odpłatnej służebności przesyłu (30 kwietnia 2015 r.).

Z powyższych względów, uwzględniając że w sprawie nie wystąpiły przesłanki nieważności postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.), na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

aj

ał